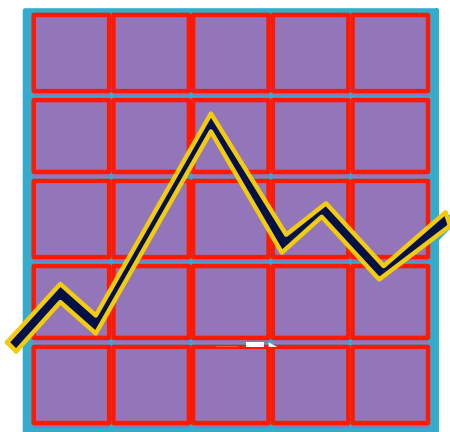

فصل بیست و یکم :

شاخص های قیمت

جستجو

تعاریف

۲۱-۱- شاخص سالانه بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری بر حسب گروههای اختصاصی،

اصلی و برخی از گروه های فرعی

۲۱-۲- شاخص بهای گروه های منتخب کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی

تعاریف

سابقه بررسی در مورد قیمت ها و محاسبه شاخص های زیربند در نقاط شهری و روستایی کشور که در حال حاضر توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی و مرکز آمار ایران انجام می گیرد به شرح زیر است:

الف) شاخص بهای عمده فروشی کالاها و شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری

برای اولین بار، بانک ملی ایران در سال ۱۳۱۵، محاسبه شاخص هزینه زندگی و شاخص بهای عمده فروشی کالاها را در نقاط شهری آغاز کرد.

در سال ۱۳۳۸، با تغییر سال پایه، محاسبه شاخص هزینه زندگی و شاخص بهای عمده فروشی کالاها مورد تجدید نظر قرار گرفت و با تأسیس بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۳۹، مسئولیت تهیه شاخص های مزبور به این بانک محول شد. بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۴۸، با پایه قراردادن سال مزبور، تجدید نظر دوم را در محاسبه شاخص هزینه زندگی و شاخص بهای عمده فروشی کالاها به عمل آورد. با افزایش قیمت نفت در سال ۱۳۵۳ که تحولاتی را در اوضاع اقتصادی کشور پدید آورد، سال مزبور به عنوان سال پایه در نظر گرفته شد و بر همین اساس، محاسبه شاخص های مذکور، برای سومین بار مورد تجدید نظر قرار گرفت.

در سال ۱۳۶۱، با توجه به تغییرات ایجاد شده در الگوی مصرف خانوارها که ناشی از تحولات اقتصادی و اجتماعی بعد از انقلاب اسلامی بود، با انتخاب سال مزبور به عنوان سال پایه، چهارمین تجدید نظر در زمینه محاسبه شاخص های مذکور به عمل آمد. در سال ۱۳۶۹، با پایان یافتن جنگ تحمیلی و تغییر شرایط اقتصادی، ضرورت تجدید نظر در سال پایه احساس شد و این سال را بانک مرکزی به عنوان سال پایه انتخاب کرد.

بانک مرکزی در سال ۱۳۷۸، سال پایه را برای "شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران" از سال ۱۳۶۹ به سال ۱۳۷۶ تغییر داد. این تغییر در سال ۱۳۷۹، برای "شاخص بهای عمده فروشی کالاها در ایران" نیز صورت پذیرفت. از این رو شاخص های مربوط به سال های گذشته، مورد تجدید نظر قرار گرفت.

محاسبه "شاخص بهای کالاهای صادراتی"، به منظور نشان دادن تغییرات قیمت کالاهای صادراتی از سال ۱۳۷۶ آغاز شد. ارقام شاخص بهای کالاهای وارداتی و صادراتی در سال های گذشته بر مبنای اطلاعات به دست آمده از عمده فروشانی بود که واردات و صادرات را انجام می دادند. اما از سال ۱۳۸۲،

"شاخص بهای کالاهای صادراتی" مندرجدر این فصل، بر اساس اطلاعات اخذ شده از گمرک است و کل اقلام صادراتی را شامل می شود.

ب) شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارها در نقاط روستایی

در سال ۱۳۵۳ برای اولین بار، مرکز آمار ایران طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا در آورد و از آن زمان، نتایج حاصل از آمارگیری های مزبور را تا مهرماه سال ۱۳۵۷ همه ساله به صورت متوسط قیمت کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی، در قالب نشریات فصلی و سالانه منتشر کرد.

از سال ۱۳۶۱ لغایت سال ۱۳۷۵ شاخص بهای خرده فروشی کالاها و خدمات مصرفی خانوار در نقاط روستایی بر اساس سال پایه ۱۳۶۱ تهیه و منتشر شد. بر اساس آخرین تجدید نظر و انتخاب سال ۱۳۷۴ به عنوان سال پایه، آمارهای ذیربط برای سال های ۱۳۷۵ لغایت ۱۳۷۸ به تفکیک استان ها و کل کشور تهیه و منتشر شده است.

جداول آماری ارائه شده در این فصل به شرح زیر است :

- جداول مربوط به شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری
- جداول مربوط به شاخص بهای عمده فروشی کالاها در نقاط شهری
- جداول مربوط به شاخص بهای عمده فروشی کالاها در نقاط روستایی

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است :

شاخص بهای عمده فروشی کالاها : معیار سنجش تغییرات متوسط قیمت کالاها در بازارهای عمده فروشی نسبت به سال پایه، شاخص بهای عمده فروشی کالاها نامیده می شود. این شاخص برای اندازه گیری تغییرات سطح عمومی قیمتها محاسبه می شود نموداری از تغییر قیمتها در سطح تولید کننده و عرضه کننده دست اول است.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی : معیار سنجش تغییرات متوسط قیمت تعداد معینی از کالاها و خدمات مورد مصرف خانوار نسبت به سال پایه، شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی نامیده می شود. شاخصی که بدین گونه بدست می آید، صرفاً تغییراتی را که در اثر تغییر قیمت در هزینه زندگی پدید می آید، مورد سنجش قرار می دهد.

گروه های کالاها و خدمات : طبقه بندی کالاها و خدمات شاخص های قیمت، بر اساس ماهیت آنها و طبقه بندی های بین المللی و نیازهای ملی انجام گرفته است ولی مبنای کلی، همان طبقه بندی پیشنهادی سازمان

ملل (S.N.A) برای خریده فروشی و S.I.T.C برای عمده فروشی (می باشد که بنا به ملاحظات اقتصادی ایران، تغییراتی در آن داده شده است. در این طبقه بندی ها، کالاها و خدمات به چند گروه بزرگ تقسیم می شود که هر یک از آنها چندین زیر گروه دارد، گروه های بزرگ را، گروه های اصلی و زیر گروه های آنها را گروه های فرعی کالاها و خدمات می نامند. ضریب / اهمیت : سهمی که هر کالا یا خدمت در مجموع هزینه خانوار در یک مقطع زمانی مشخص، دارا است، ضریب اهمیت نامیده می شود. این ضریب، مهمترین ضابطه انتخاب کالاها و خدمات برای شاخصهای مختلف است.

سال پایه : سال معین و ثابتی است که درصد تغییرات شاخص نسبت به آن سنجیده می شود و شاخص آن برابر ۱۰۰ است و غالباً ضرایب اهمیت مربوط به آن سال، در تهیه شاخص مورد استفاده قرار می گیرد. نقاط شهری : کلیه نقاطی که در سال پایه ۱۳۷۶، جمعیتی معادل ۵۰۰۰ نفر و بیشتر داشته اند، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شهر تلقی شده اند. شهرهای بزرگ : کلیه شهرهایی که در سال پایه ۱۳۷۶، بیشتر از ۴۹۹۹ نفر و کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر جمعیت داشته اند، شهر کوچک تلقی گردیده اند. نقاط روستایی : رجوع کنید به ((فصل ۲- جمعیت.))

۲۱- شاخص های قیمت _____ سالنامه آماری استان مازندران ۱۳۸۴

۱-۲۱- شاخص سالانه بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری بر حسب گروههای اختصاصی، اصلی و

برخی از گروه های فرعی (۱۰۰ = ۱۳۷۶)

۱۳۸۰	۱۳۷۹	ضریب اهمیت	گروههای کالاها و خدمات
۱۷۹/۸	۱۶۶/۳	۱۰۰/۰۰	شاخص کل .
۱۷۶/۹	۱۶۹/۶	۳۶/۱۲	خوراکیها ، آشامیدنیهاو دخانیات.
۱۷۶/۹	۱۶۹/۶	۳۵/۲۲	خوراکی ها
۱۷۶/۷	۱۶۹/۵	۳۴/۷۵	غذا در خانه
۱۸۳/۶	۱۸۰/۰	۶/۹۷	نان ، برنج و فرآورده های غلات
۲۰۴/۶	۲۴۶/۵	۰/۵۴	حبوبات .
۱۷۸/۱	۱۵۹/۴	۴/۴۲	لبنیات و تخم مرغ
۱۹۷/۶	۱۸۷/۹	۸/۲۱	گوشت قرمز و مرغ و ماهی .
۱۶۹/۳	۱۶۱/۳	۹/۹۵	میوه ها و سبزیها .
۱۲۵/۸	۱۳۳/۶	۱/۰۲	روغن های حیوانی و نباتی و کره
۱۵۶/۹	۱۵۴/۱	۱/۴۴	قند و شکر و عسل و فرآورده های قند و شکر
۱۲۲/۰	۱۲۵/۰	۰/۶۹	چای خشک.
۱۴۳/۶	۱۳۶/۳	۱/۵۲	سایر کالاهای خوراکی
۱۹۶/۷	۱۷۸/۵	۰/۴۸	غذا در خارج از خانه.
۱۹۰/۲	۱۸۶/۰	۰/۳۲	آشامیدنیها .

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

سالنامه آماری استان مازندران ۱۳۸۴ _____ ۲۱- شاخص های قیمت

۱-۲۱- شاخص سالانه بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری بر حسب گروههای اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (دنباله) (۱۰۰ = ۱۳۷۶)

۱۳۸۰	۱۳۷۹	ضریب اهمیت	گروههای کالاها و خدمات
۱۶۵/۶	۱۶۱/۸	۰/۵۸	دخانیات.
۱۳۲/۲	۱۲۶/۶	۹/۶۷	پوشاک .
۱۹۲/۳	۱۷۸/۰	۲۲/۴۰	مسکن، سوخت و روشنایی
۱۸۳/۴	۱۷/۵	۲۰/۵۸	مسکن .
۱۸۵/۴	۱۷۳/۳	۲/۸۸	کرایه خانه های مسکونی اجاری
۱۸۳/۰	۱۷۱/۱	۱۶/۴۷	ارزش جاری خانه های مسکونی شخصی
۱۸۴/۲	۱۷۱/۶	۱/۲۳	خدمات ساختمانی .
۲۹۳/۵	۲۵۲/۴	۱/۸۲	آب، برق و سوخت
۱۴۳/۸	۱۳۸/۳	۷/۹۲	اثاث و کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه
۱۹۷/۱	۱۷۸/۰	۸/۳۵	حمل و نقل و ارتباطات .
۲۴۷/۱	۲۱۰/۰	۵/۴۸	درمان و بهداشت
۱۸۰/۴	۱۵۲/۴	۴/۶۵	تفریح ، تحصیل و مطالعه
۱۸۹/۰	۱۵۶/۱	۵/۴۲	کالاها و خدمات متفرقه .
			گروه های اختصاصی :
۱۶۳/۵	۱۵۶/۷	۶۳/۱۴	کالاها
۲۳۱/۵	۱۸۹/۸	۱۴/۴۷	خدمات
۱۹۲/۳	۱۷۸/۰	۲۲/۴۰	مسکن ، سوخت و روشنایی .

☞ !!

!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!

۲۱- شاخص های قیمت _____ سالنامه آماری استان مازندران ۱۳۸۴

۱-۲۱- شاخص سالانه بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری بر حسب گروههای اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (دنباله) (۱۰۰ = ۱۳۷۶)

درصد تغییر سال ۸۴ نسبت به سال ۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	گروههای کالاها و خدمات
۱۲/۹	۳۰۵/۳	۲۷۰/۵	۲۳۵/۷	۲۰۵/۳	شاخص کل .
۱۰/۵	۳۰۴/۴	۲۷۵/۵	۲۴۳/۴	۲۰۹/۹	خوراکیها ، آشامیدنیهاو دخانیات.
۱۰/۶	۳۰۵/۷	۲۷۶/۵	۲۴۴/۱	۲۱۰/۱	خوراکی ها
۱۰/۶	۳۰۵/۵	۲۷۶/۳	۲۴۳/۹	۲۰۹/۹	غذا در خانه
۱۳/۴	۲۸۹/۵	۲۵۵/۳	۲۴۱/۹	۲۲۲/۸	نان ، برنج و فرآورده های غلات
۱۳/۳	۲۹۰/۱	۲۵۶/۱	۲۵۳/۰	۲۰۴/۹	حبوبات .
۴/۶	۲۷۵/۹	۲۶۳/۸	۲۲۳/۰	۱۹۳/۷	لبنیات و تخم مرغ
۳/۸	۳۲۸/۸	۳۱۶/۶	۲۸۶/۲	۲۴۷/۸	گوشت قرمز و مرغ و ماهی .
۱۵/۴	۳۴۹/۲	۳۰۲/۷	۲۵۴/۶	۲۰۳/۷	میوه ها و سبزیها .
۷/۱	۲۰۷/۳	۱۹۳/۶	۱۶۳/۷	۱۴۸/۴	روغن های حیوانی و نباتی و کره
۲۲/۷	۲۶۹/۱	۲۱۹/۳	۱۸۴/۵	۱۶۴/۸	قند و شکر و عسل و فرآورده های قند و شکر
۵/۹	۱۶۴/۶	۱۵۵/۴	۱۵۰/۷	۱۲۷/۸	چای خشک.
۱۷/۷	۲۲۴/۰	۱۹۰/۳	۱۶۴/۹	۱۵۷/۵	سایر کالاهای خوراکی
۱۰/۶	۳۱۸/۶	۲۸۸/۰	۲۵۱/۸	۲۱۹/۹	غذا در خارج از خانه.
۱۱/۱	۳۰۶/۴	۲۷۵/۹	۲۳۸/۲	۲۱۴/۳	آشامیدنیها .

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

سالنامه آماری استان مازندران ۱۳۸۴ - ۲۱- شاخص های قیمت

۱-۲۱- شاخص سالانه بهای کالاها و خدمات مصرفی در نقاط شهری بر حسب گروههای اختصاصی، اصلی و برخی از گروه های فرعی (دنباله) (۱۰۰ = ۱۳۷۶)

درصد تغییر سال ۸۴ نسبت به سال ۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	گروههای کالاها و خدمات
۴/۸	۲۲۳/۴	۲۱۳/۱	۲۰۶/۵	۱۹۹/۵	دخانیات.
۹/۳	۱۷۴/۴	۱۵۹/۵	۱۴۸/۴	۱۳۷/۶	پوشاک .
۱۷/۶	۳۵۷/۲	۳۰۳/۶	۲۵۳/۸	۲۱۸/۳	مسکن، سوخت و روشنایی
۲۰/۴	۳۵۳/۵	۲۹۳/۵	۲۴۲/۳	۲۰۷/۹	مسکن .
۲۰/۳	۳۵۵/۹	۲۹۵/۸	۲۴۶/۱	۲۰۶/۶	کرایه خانه های مسکونی اجاری
۲۰/۶	۳۵۱/۸	۲۹۱/۸	۲۴۱/۴	۲۰۸/۳	ارزش جاری خانه های مسکونی شخصی
۱۹/۴	۳۷۱/۲	۳۱۱/۰	۲۴۵/۵	۲۰۵/۱	خدمات ساختمانی .
۴/۵	۳۹۸/۸	۴۱۷/۵	۳۸۳/۹	۳۳۵/۹	آب، برق و سوخت
۱۲/۲	۲۰۹/۱	۱۸۶/۴	۱۶۳/۲	۱۵۱/۳	اثاث و کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه
۶/۱	۳۳۲/۰	۳۱۲/۸	۲۶۴/۸	۲۲۶/۵	حمل و نقل و ارتباطات .
۱۸/۳	۴۵۱/۴	۳۸۱/۷	۳۲۷/۲	۲۸۶/۴	درمان و بهداشت
۱۴/۳	۳۰۸/۲	۲۶۹/۷	۲۳۵/۱	۲۰۶/۲	تفریح ، تحصیل و مطالعه
۱۴/۶	۲۷۹/۶	۲۴۴/۰	۲۳۵/۳	۲۰۴/۷	کالاها و خدمات متفرقه .
					گروه های اختصاصی :
۱۰/۲	۲۶۰/۲	۲۳۶/۱	۲۱۰/۵	۱۸۵/۶	کالاها
۱۴/۲	۴۲۱/۶	۳۶۹/۳	۳۱۷/۹	۲۷۱/۱	خدمات
۱۷/۶	۳۵۷/۲	۳۰۳/۶	۲۵۳/۸	۲۱۸/۳	مسکن ، سوخت و روشنایی .

مأخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

!!
!!
!!
!!
!!
!!
!!

۲۱- شاخص های قیمت _____ سالنامه آماری استان مازندران ۱۳۸۴

۲-۲۱- شاخص بهای گروه های منتخب کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی

(۱۰۰ = ۱۳۸۱)

۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	ضریب اهمیت	گروههای کالاها و خدمات
۱۴۷/۰	۱۳۲/۰	۱۱۵/۰	۱۰۰/۰۰	شاخص کل .
۱۴۳/۴	۱۲۸/۰	۱۱۳/۵	۴۱/۹۰	خوراکیها ، آشامیدنیها و دخانیات.
۱۴۲/۰	۱۲۶/۸	۱۱۳/۳	۳۶/۰۳	خوراکی ها
۱۳۶/۶	۱۱۸/۴	۱۰۸/۱	۸/۸۶	نان و غلات
۱۳۳/۸	۱۲۸/۷	۱۱۲/۵	۱۰/۲۰	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آنها
۱۷۲/۴	۱۴۱/۸	۱۲۸/۸	۰/۹۵	ماهی ها و صدف داران .
۱۵۶/۰	۱۴۶/۷	۱۱۹/۵	۳/۲۱	شیر، پنیر و تخم مرغ .
۱۱۰/۶	۱۰۷/۴	۱۰۵/۳	۲/۰۴	روغن ها و چربیها
۱۷۹/۲	۱۳۱/۱	۱۱۸/۵	۳/۴۳	میوه و خشکبار .
۱۵۱/۳	۱۳۵/۷	۱۲۶/۰	۴/۹۰	سبزی ها و حبوبات
				شکر، مربا، عسل، شکلات و شیرینی (قندو شکر و شیرینیها)
۱۲۲/۹	۱۱۴/۷	۱۰۴/۵	۱/۹۹	محصولات خوراکی طبقه بندی نشده در جای دیگر
۱۵۳/۸	۱۲۵/۳	۱۰۳/۱	۱/۴۰	چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آب میوه (نوشابه های غیرالکلی)
۱۲۹/۷	۱۲۰/۷	۱۱۲/۲	۱/۵۰	

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

!!

۲-۲۱- شاخص بهای گروه های منتخب کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی (دنباله)

(۱۰۰ = ۱۳۸۱)

۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	ضریب اهمیت	گروههای کالاها و خدمات
۱۱۸/۳	۱۱۲/۱	۱۰۲/۱	۰/۹۱	دخانیات.
۱۴۹/۶	۱۳۴/۹	۱۱۶/۰	۵۸/۱۰	کالاهای غیرخوراکی و خدمات .
۱۳۶/۸	۱۲۵/۱	۱۱۱/۶	۹/۹۸	پوشاک و کفش .
۱۷۳/۳	۱۵۶/۶	۱۲۷/۳	۱۴/۶۶	مسکن، آب و برق، گاز و سایر سوختها
۲۰۴/۸	۱۷۷/۸	۱۳۵/۱	۸/۵۷	مسکن .
۲۰۴/۹	۱۷۷/۸	۱۳۵/۲	۸/۴۱	اجاره
۲۰۰/۷	۱۷۶/۰	۱۳۳/۸	۰/۱۶	نگهداری و تعمیر واحد مسکونی .
۱۲۸/۹	۱۲۶/۸	۱۱۶/۳	۶/۰۹	آب، برق و سوخت
۱۴۰/۶	۱۲۶/۶	۱۱۲/۱	۱۰/۷۰	مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها
۱۶۹/۶	۱۳۹/۲	۱۱۹/۱	۶/۳۶	بهداشت و درمان
۱۴۴/۰	۱۳۵/۱	۱۱۳/۲	۵/۶۹	حمل و نقل .
۱۰۸/۹	۱۰۷/۳	۱۰۰/۰	۱/۸۶	ارتباطات .
۱۱۵/۹	۱۰۹/۲	۱۰۶/۱	۳/۷۸	تفریح و فرهنگ
۱۱۰/۱	۱۰۶/۳	۱۰۰/۷	۰/۹۰	آموزش
۱۷۰/۳	۱۴۸/۱	۱۱۹/۸	۳/۶۲	هتل و رستوران
۱۵۳/۲	۱۳۷/۲	۱۱۵/۴	۴/۰۲	کالاها و خدمات متفرقه .
				گروه های اختصاصی :
۱۳۹/۱	۱۲۶/۳	۱۱۲/۸	۹۲/۰۸	کالاها
۱۷۲/۴	۱۵۰/۵	۱۲۲/۱	۷۶/۳۶	خدمات
۱۴۲/۰	۱۲۸/۱	۱۱۳/۲	۲۳/۶۴	شاخص کل *

*. شاخص کل منهای ارزش اجاری واحدهای مسکونی ملکی

مأخذ : مرکز آمار ایران.

!!

!!

!!

!!